

RED DE LAATSTE VLAAMSE

Vlaanderen was ooit een land vol cafés. In elke straat waren er verschillende te vinden. Die zijn in ijtempo verdwenen. De vzw Volkskunde Vlaanderen ziet die drankgelegenheden als

een waardevol stuk erfgoed en wil ze daarom koesteren. Ze doet een oproep aan iedereen om de leukste adressen in kaart te brengen. De Standaard ging voor u alvast aan de toog hangen

REPORTAGE | IN DE KOEKOEK, ASSE

Elisa-Maria is 89 en zou graag hebben dat haar café haar overleeft. Haar zoons zijn er nog niet uit. Zowel de krieliefhebbers als de wandelaars zouden dat stukje authentiek Asse missen.

‘Maria, een geuze, nog zo lang mogelijk’

ASSE | ‘Kom tegen drie uur. Dan heeft Elisa-Maria (roepnaam Maria) De Wandeler haar middagdutje achter de rug.’ De krasse dame die weldra 89 jaar wordt, is nog altijd de bazin van café In de Koekoek, op de Edingsesteenweg in Asse. Nu al 61 jaar. ‘Ik heb het altijd graag gedaan’, vertelt ze. ‘Ik blijf hier tot ze me weghalen. Als er te veel klanten zijn, kan ik niet meer mee. Maar ik doe nog wel de vaat.’ Vandaag wordt ze in het café bijgestaan door twee van haar zoons, Jean-Marie (64) en Gerard (63) Van den Eynde. De postbode en de mecaniciens zijn gepensioneerd en hebben nu tijd om mee café te houden. Gerard voor de middag, Jean-Marie na de middag. En na zes uur neemt Gerard over, tot er klanten zijn. ‘We laten haar zo lang mogelijk hier. Het café is haar leven, ze wil onder de mensen zijn. Het rusthuis doen, wordt haar dood’, fluistert Jean-Marie. In de Koekoek ging open in 1880. Toen nog met wat boerderij en

een kolenhandel erbij. Sindsdien zwaait dezelfde familie, nu al vier generaties, er de plak. Ze halen hilarische verhalen op van de pastoor van Bollebeek en de *champetter*, die op de fiets naar Lourdes trok en bij zijn terugkeer eerst halt hield bij In de Koekoek. In De Koekoek heeft nog steeds zijn vaste klanten. Vaak mensen uit de buurt die er rond vijf uur iets komen drinken, meestal in het weekend. Tot voor kort werd er ook gekaart of aan bakschieten gedaan. Dat is gedaan. Maar een nieuw publiek kwam in de plaats: de wandelaars. Vlakbij maken zij de prachtige Kruisborrewandeling en sluiten de trip af met een goeie geuze. De drievuldigheid van het Pajottenland – geuze, kriek en lambiek – gaat hier vlot over de toog. De Koekoek heeft de echte in huis, geen ‘zoete bocht’. Wie de kriek te zuur vindt, kan er zoete bijdoen of omgekeerd. Dat heet dan een *fifty-fifty*. ‘Toevallig ontdekt toen ik een gezelschap

vrouwen over de vloer had’, vertelt Jean-Marie. Of een *weg-en-weer*: drie glazen lambiek met een flesje geuze erbij. Hoe een volkscafé flexibel kan zijn. En de hongerige medemens kan een boerenboterham met plattekaas of met ham krijgen. ‘Zelf gebakken brood’, vertelt een fiere Jean-Marie, ‘met hout in een steenoven.’ Ook de ham is zelf gezouten. Een tap is er niet. De zeldzame pilsliedhebber wordt uit het flesje bediend. In de zomer wordt het oude erf omgetoverd in een terras. Meer moet dat niet zijn. In De Koekoek geldt als een van de laatste echte volkscafés in Asse. ‘Vroeger bevonden er zich op de Edingsesteenweg 30 cafés’, telt Jean-Marie voor. ‘Nu zijn er daar drie van over. De tijden zijn veranderd.’ De tijden van overvloedig doordrinken liggen ook alweer achter de rug. ‘Begin jaren zeventig liep de kriek hier van tafel’, herinnert hij zich. ‘Tegenwoordig letten de mensen wel op, met al dat blazen.’

Maria en Maria, twee cafébazinnen. ‘Altijd graag gedaan. Ik ben graag onder de mensen.’ © Bart Dewaele

Via de wandelgidsen belandde de stokoude zaak op enkele websites en zo doken er al op lambiek beluste Britten, Italianen en Amerikanen op. ‘Ze kwamen zelfs filmen.’ Het oer-Assese café is dus wereldberoemd. Aan moderniseren heeft de familie nooit gedacht. ‘We weten waar onze charme zit. Geen muziek

hier, geen flipperkast. Iedereen die hier komt, smeekt ons: alstublieft, verander niets. We hebben nog tafels in olmenhout. Wat ze me daar al voor geboden hebben. Die zijn eigenlijk onbetaalbaar.’ Een van de vaste klanten is Maria Vander Slagmolen (79). Zij hield zelf dertig jaar café in Asse-centrum. Nu komt ze graag in De

WAAR DE TIJD BLEEF STILSTAAN

PRINS ALBERT, LINT

Lucienne is 84 jaar en houdt al dertig jaar café Prins Albert in Lint open. Een roeping, zegt ze. ‘Ik tap bollekes met liefde. Niet iedereen kan dat.’ Het café ontstond in 1900 en het interieur bleef onveranderd sinds 1930. Luciennes moeder hield het tot haar negentigste vol. © Volkskunde Vlaanderen - Wim

CAFÉ ZEVENEKEN, GENT

Hoe lang café Zeveneken al bestaat, is niet geweten. Maar al erg lang, zegt de 93-jarige cafébazin Marcella. De naam verwijst naar het dorp waar haar ouders van afkomstig waren. Geen muziek, wel een Mechelse stoof hier. Pintjes komen uit de kelder en chips zijn er niet. © Michiel Hendryckx

CAFÉ LE COQ, BRUSSEL

Een volks café in de trendy buurt rond de Beurs en de Dansaertstraat? Het kan. Le Coq is de naam. De oudere stamgasten kregen er gaandeweg het gezelschap van jonger volk. Toen het café met sluiten bedreigd was, zetten de fans een reddingsactie op. Met succes. © Michiel Hendryckx